

дис. ... канд. мистецтвозн. : 17.00.02 «Музичне мистецтво». Київ : КДК імені П. І. Чайковського, 1993. 20 с.

3. Грабовський В. С. Марчук Євгенія Сергіївна // Енциклопедія Сучасної України: електронна версія [онлайн] / гол. редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2018. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=64107 (дата звернення: 25.09.2022)

4. Інтерв'ю з Євгенією Марчук – директоркою міжнародного фестивалю «Музичні імпрези України». URL: https://www.cherkasy-music-art.org.ua/mus/news/20201202/e_marchuk_344.html (дата звернення: 2.10.2022)

5. Марчук Євгенія Сергіївна. URL: https://esu.com.ua/search_articles.php?id=64107 (дата звернення: 4.10.2022)

6. Хорове мистецтво України та його подвижники: матеріали VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Дрогобич, 19 – 20 жовтня 2017 року) / Редкол. : І.Л. Бермес, В.В. Полюга. Дрогобич: Редакційно-видавничий відділ ДДПУ ім. І. Франка, 2017. 358 с.

Євген Горобець

ЖАНРОВІ ПРІОРИТЕТИ ХОРОВОЇ ТВОРЧОСТІ МИРОНА ДАЦКА

Мирон Дацко (нар. 1961 р.) – сучасний український композитор, хоровий диригент, педагог, член Національної спілки композиторів, лауреат міжнародних конкурсів. Він є представником львівської когорти митців, продовжувачем потужних багаторічних культурних традицій Галичини.

Хорове мистецтво пронизує весь життєвий шлях митця. Вже з ранніх студентських років М. Дацко керував багатьма хоровими колективами, брав активну участь у мистецькому розвитку Західної України. Таким чином, пріоритетом композиторської творчості М. Дацко обрав саме хорову музику, яка представлена різноманітними жанрами: від великих форм, хорових циклів до мініатюр.

Магістральною в творчому доробку композитора є духовна спадщина. М. Дацко – автор цілої низки духовних творів: чотири Літургії, «Служба Божа», «Співана вервиця», хоровий цикл «Душі не схитні...», зібрання творів «Вічне в любові», обробки духовних пісень тощо. Загалом митець видав 13 авторських збірок в жанрі духовної музики. За написання циклу хорових поем, присвячених Блаженним Української церкви, М. Дацко нагороджений грамотою голови

Катехитичної комісії Львівської архієпархії Української греко-католицької церкви.

Великий пласт творчого доробку М. Дацка складає музика для дітей. Композиторське мислення в цьому жанрі характеризується поєднанням релігійного і пантеїстичного світосприйняття. Музикознавиця А. Немерко зазначає, що «звернувшись до хорового жанру, композитор привніс у музику для дітей чимало вдалих знахідок, які забезпечили цим творам резонансний успіх» [1, с. 46]. Поетичною основою дитячих хорових творів світського напрямку слугують вірші українських поетів (Т. Шевченка, Б. Стельмаха, П. Шкраб'юка, Б. Євтушенка), фольклорні зразки та власні тексти М. Дацка. Твори духовної тематики написані на тексти священнослужителів, зокрема отця В. Б. Мендруня: «Колискова для сестрички», «Причастя», «Чудесна родина», «У трьох особах», «Божа любов», «Діти Квіти» та інші.

Нарівні з духовною стилістикою виокремлюємо національні риси творчості М. Дацка. Особливої уваги заслуговують обробки українських народних пісень. В цьому жанрі композитор застосовує яскраві звучності та розмаїття гармонії у досить зручному викладі. Інтонації народних пісень взаємодіють з соноричними комплексами, що досягаються зазвичай внаслідок поєднання досить простих лінійних шарів, наприклад у обробках народних пісень «Грай, жучку, грай», «Летіла зозуля», «Ой в розі, розі», «Пирог», «Місяць на небі» та інші. Семантика пісень характеризується спиранням на особливості української мелодики (метрична свобода, мінорний лад з натуральним різновидом, наспівна мелодика, яка будується у межах квінти з частими розспівами та повторами).

Одною з найяскравіших обробок українських народних пісень М. Дацка є щедрівка «В зеленім ліску». Тематизм пісні включає неймовірно виразну мелодику на тлі барвистої гармонії. Підголоскова поліфонія урізноманітнює музичну мову обробки, насичуючи фактуру різними тембральними пластами. Драматургія щедрівки розгортається досить динамічно, від «прозорого» епілогу-

вступу до яскравої емоційно-насиченої кульмінації у п'ятому куплеті. Хорові голоси мають великий діапазон (особливо басова партія), що значно розширює фактурний план пісні. Обробка «У зеленім ліску» користується широкою популярністю серед хорових колективів України.

Отже, хорова творчість М. Дацка на сьогоднішній день є актуальною та заслуговує на подальше визнання широкого загалу слухацьких кіл. Кожен твір митця являє художній світ, в якому поєднуються неймовірна музична краса та глибина духовного світобачення.

Список використаних джерел

1. Немерко А. Художній світ хорової музики для дітей Мирона Дацка. *Музикознавчий універсум*, 2019. Вип. 45. С. 44-52.
2. Кіндратюк Б.Д. Образи дзвонів і дзвонів у хорових творах а cappella українських композиторів. *Наукові записки*. Серія: Мистецтвознавство, 2014. № 1. С. 170-178.

Ігор Хорошилов

ІНТЕРПРЕТАЦІЯ КАНОНІЧНОГО ТЕКСТУ В КАНТАТІ STABAT MATER Й. РАЙНБЕРГА

Творчість німецького композитора Йозефа Габріеля фон Райнберга різноманітна та представлена багатьма жанрами, в тому числі й духовною музикою. Одним з таких творів стає відома середньовічна католицька секвенція *Stabat Mater* з використанням канонічного тексту.

Текст кантати традиційно складається з 20-ти тристрокових строф, котрі з точки зору поетичної будови написані у чотиристопному хорей. За змістом текст має дві частини: перша розповідає про страждання Діви Марії під час загибелі Ісуса Христа, друга – молитва грішника до Богородиці, в якій він благає Діву Марію про дарування йому Раю.

Stabat Mater Й. Райнберга має циклічну будову та складається з чотирьох частин. Але за образною сферою частини об'єднуються між собою та створюють дві великі частини за змістом: перша та друга розповідають про страждання Діви Марії, третя та четверта – є молитвою до Богородиці.